

університету потребує постійного вдосконалення, пошуку і приведення в дію нових форм впливу на студентів, відпрацювання нових методик. Разом з тим, потрібно активізувати традиційні види діяльності, збереження досягнень минулого. Виховання повинно носити творчий характер, орієнтуючись на проблеми пов'язані із специфікою кожного ВНЗ. Надзвичайно важливе завдання адміністрації ВНЗ і органів самоврядування полягає у створенні належних умов для розвитку та задоволення культурних потреб студентів, для їх самореалізації. Випускники університету мають бути не просто знаючими спеціалістами, а людьми творчими, духовно багатими із демократичним світобаченням.

Список використаних джерел

1. Лозова В. І., Троцько Г. В. Теоретичні основи виховання і навчання. Харків, 2002. С. 126-174.
2. Сметанський М. І., Галузяк В. М. Педагогічн влада та її виховний потенціал. *Педагогіка і психологія*. 1996. № 4. С. 32-38.
3. Сухомлинський В. О. Методика виховання колективу. Твори в 5-ти т. Т. 1. К., 1976. С. 403-421.
4. Закон України «Про вищу освіту». Освіта в Україні. Нормативна база. К.: КНТ, 2006. С.40 – 93.
5. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи. 2005. 485 с.
6. Гуцол Т.Д. Організація наскрізної виховної роботи студентів при підготовці агроінженерних кадрів. *Науковий вісник НАУ*. 2008. С. 79-83.
7. Прокопова О.П. Основи формування культури спілкування фахівців сільськогосподарської галузі. *Аграрна освіта*. 2015. Вип.1. С. 344-347.

Мушеник Ірина

канд. екон. наук, доцент кафедри

Громик Андрій

канд. техн. наук, доцент, завідувач кафедри

Подільський державний аграрно-технічний університет

м. Кам'янець-Подільський

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Стрімка інформація суспільства неминуче створює нові освітні стандарти, вимагає впровадження сучасних технологій у сферу освіти. Виходячи із реалій сьогодення, коли формується економічна і правова культура студентів, ми повинні формувати у них необхідні знання і уміння здійснювати пошук, опрацювання і збереження інформації, використовуючи сучасні інформаційні

технології, комп'ютерні комунікації і системи

Одним із перспективних напрямів вирішення актуальних проблем є розробка та впровадження у навчальний процес науково обґрунтованих високоефективних інтенсивних технологій, які забезпечують здобуття гарантованої якості навчання в найкоротші строки.

Дисципліна “Комп'ютерне моделювання складних економічних систем” відображає важливий напрямок розвитку сучасного моделювання, за допомогою якого розглядаються питання пов'язані з використанням моделей та методів для прийняття найкращого рішення у різних галузях діяльності людини. Економіко-математичне моделювання є універсальним інструментом аналізу та дослідження виробничих та фінансово-господарських процесів і явищ.

Основними причинами швидкого поширення методів економіко-математичного моделювання є різке ускладнення сучасної економічної практики, викликане високим рівнем розвитку виробництва, зростанням темпів науково-технічного прогресу, вимогами підвищення ефективності використання природних ресурсів.

До основних моделей викладання навчального матеріалу відносять: моделювання, проектування, дослідження, ділові ігри тощо.

Моделювання – це такий метод навчання, який передбачає залучення студентів до вирішення спрощених реальних процесів. При цьому студенти виконують роль реальних персонажів (виробників продукції, споживачів). Перед ними ставляться конкретні цілі, наприклад, одержати прибуток. Для виконання ролей студентам пропонуються ті чи інші ресурси, і їм доводиться приймати рішення щодо їх використання. Моделювання має ряд переваг над традиційними методами навчання. Так, як показують дослідження, залучення студентів до участі у моделюванні реальних процесів сприяє кращому запам'ятовуванню навчального матеріалу і формуванню у них позитивного ставлення до навчального предмета. При цьому студенти набувають більшої впевненості у власних здібностях приймати конкретні рішення. Зокрема, у моделюванні бізнесу студентам доводиться вирішувати, яку ціну призначити за свою продукцію. Також вони знайомляться з теоретичною моделлю реального життя, наприклад як на ринках встановлюються ціни.

Моделювання *або демонстрація* вмінь чи моделей навчання сприяє формуванню вмінь і визначенню стратегій навчального процесу як шляхом безпосередньої (живої) демонстрації, так і за допомогою телебачення, навчальних фільмів та інших засобів масової інформації. На практиці моделювання ситуацій дає ефективні результати тільки після багаторазового повторення. На думку англійських педагогів, моделювання і демонстрація є дуже ефективним методом як для усвідомлення будь-якого педагогічного поняття або явища, так і для формування вмінь. З іншого боку, моделювання і демонстрація практично закріплюють теоретичні знання.

Разом із тим, моделювання, як і кожна методика навчання, має деякі

недоліки. Так, наприклад, щоб його можна було застосовувати у навчальному процесі, треба спрощувати реальні процеси, з іншого боку, велике спрощення реальних процесів може призвести до спотворення економічних знань. Тому доцільно розглянути наступний метод проектування.

Проектування – це такий метод навчання, який передбачає формування в студентів знань, умінь і навичок через проектну діяльність. В основу методу проектування покладена ідея, яка складає суть поняття «проект» і передбачає вирішення якої-небудь проблеми на основі знань із різних наук. Наприклад, дуже гострою залишається проблема міст – забруднення навколишнього середовища відходами побуту. Виникає проблема: як домогтися повної переробки всіх відходів? Тут потрібні знання хімії, екології і економіки. Виходячи із вище сказаного доцільно розглянути і наступний метод це метод дослідження.

Дослідження як метод викладання можна розглядати по-різному. Більшість педагогів сходяться з думкою, що дослідження допомагає студентам навчитися ставити запитання відносно поведінки людини і намагатися шукати на них відповіді за допомогою детального аналізу фактів. Викладання за методом дослідження починається із формулювання проблеми. Студенти знайомляться із невідомою подією. Після ознайомлення з проблемою або подією вони повинні запропонувати можливі пояснення і задати запитання..

Студенти вивчають, аналізують дані і шукають закономірності, намагаючись перевірити свої першопочаткові припущення. На закінчення студенти роблять висновки. Вони переглядають свої гіпотези, дають краще пояснення одержаних ними результатів і виявляють нові проблеми.

Дослідження – це такий метод навчання, який передбачає залучення студентів до аналізу проблем і виявлення у них закономірностей, які допомогли б їм переконатися у правильності висунутих гіпотез. Слово «гіпотеза» в перекладі з грецької мови означає «основу», «передбачення». Це передбачувальні судження і разом з тим – сам процес висунення, обґрунтування і доведення якихось ідей.

Гіпотеза – не просто припущення, а обґрунтована пропозиція. Доводити її можна різними шляхами – аналогією, експериментом, застосуванням загального закону в конкретній ситуації. Один із методів інтенсивного вирішення гіпотез – «мозковий штурм» чи «мозкова атака». Цей метод полягає в колективній творчості з вирішення якоїсь проблеми. В пошуках істини учасники зустрічі думають над певною проблемою чи гіпотезою, доповнюють один одного, підхоплюють і розвивають корисні ідеї, виявляють свої творчі здібності, розвивають творче мислення. Від дискусії метод «мозкового штурму» відрізняється новизною проблеми і відсутністю готових рішень, більшою самостійністю і творчою активністю учасників, комплексним підходом до вирішення проблеми.

Економічна підготовка студентів значно поліпшується, якщо в навчальному процесі застосовувати комп'ютери для проведення ділових ігор.

Наприклад, у багатьох навчальних закладах використовується ділова гра MESE «Моделювання менеджменту та економічної діяльності», запропонована представництвом Junior Achievement Inc. в Україні. Ця ділова гра ілюструє, яким чином рішення в сфері бізнесу можуть бути інтегровані з метою досягнення успішної стратегії. За допомогою комп'ютера студенти можуть «власноручно» приймати стратегічні рішення. Вони повинні скрупульозно спланувати й усвідомлювати кожний елемент стратегії своєї компанії – ціну, виробництво, маркетинг, інвестиції підприємства, його наукові розробки й розвиток. Вирішальним чинником є те, що кожне рішення відображає стратегію компанії у цілому.

Сучасний стан розвитку вищої економічної школи характеризується збільшенням обсягів навчальної інформації з одночасним зменшенням термінів навчання, що зумовлює необхідність інтенсифікації навчального процесу. Аналіз існуючого стану проблеми дав змогу зробити висновок про те, що відсутність системного підходу до інтенсифікації навчальної діяльності студентів заважає вирішити проблему інтенсифікації навчального процесу в цілому.

Список використаних джерел

1. Бурлаков О. С., Кінаш І.А. Суть інформаційно-комунікаційних технологій в сучасній освіті. Матеріали XI Всеукраїнської науково-методичної конференції «Проблеми підготовки фахівців-аграріїв в навчальних закладах вищої та професійної освіти» (16-17 квітня, 2015, Кам'янець-Подільський) : Кам'янець-Подільський : ПДАТУ, 2015. С. 239–242.
2. Бордюг О.В. Кінаш І.А. Експертні системи як засіб підвищення професійної спрямованості навчання. *Матеріали наукової конференції молодих вчених КПНУ імені Івана Огієнка КПНУ ім. І. Огієнка*. Кам'янець-Подільський, 2012. С. 110-114.
3. Гуцол Т.Д. Організація наскрізної виховної роботи студентів при підготовці агроінженерних кадрів. *Науковий вісник НАУ*. 2008. – С. 79-83
4. Іванишин В.В. Аграрна реформа: в науці, практиці і освіті. *Теоретичні та прикладні аспекти розвитку аграрного бізнесу* : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 28 жовт. 2015 р.). Тернопіль : Економічна думка, 2015. С. 121-123.
5. Кінаш І.А., Китаєва О.А. Особливості використання мультимедійних технологій в навчальному процесі. *Матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції «Проблеми підготовки фахівців-аграріїв у навчальних закладах вищої професійної освіти» ПДАТУ*. Кам'янець-Подільський, 2009. С. 145-147.
6. Кінаш І.А., Китаєва О.А. Інформаційні технології в освітньому просторі вищого навчального закладу. *Матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції «Проблеми підготовки фахівців-аграріїв у навчальних закладах вищої професійної освіти» ПДАТУ*. Кам'янець-Подільський, 2010. С. 110-114.
7. Медведєв М. Г., Барановська Л.В. Ігрові методи моделювання економічних систем. К. : Вид-во Європ. Ун-ту, 2001. 116 с.
8. Наконечний С.І., Савіна С.С. Математичне програмування. Київ : КНЕУ, 2003. 452 с.
9. Сава А.П. Еволюція теоретичних знань та їх вплив на управління розвитком сільських територій. *Інноваційна економіка*. 2017. №3-4 [68]. С.43-49.